EIROPAS PARLAMENTS

2004 *2009*

Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja

2006/0158(CNS)

3.2.2009

*

ZIŅOJUMA PROJEKTS

par Padomes pamatlēmumu, ar ko kā alternatīvu pirmstiesas apcietinājumam starp Eiropas Savienības dalībvalstīm piemēro savstarpējas atzīšanas principu attiecībā uz lēmumiem par uzraudzības pasākumiem
(17002/2008 – C6-0009/2009 – 2006/0158(CNS))

(Atkārtota apspriešanās)

Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja

Referents: *Ioannis Varvitsiotis*

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums

*	Apspriežu procedūra *nodoto balsu vairākums*
**I	Sadarbības procedūra (pirmais lasījums) *nodoto balsu vairākums*
**II	Sadarbības procedūra (otrais lasījums) *nodoto balsu vairākums, lai apstiprinātu kopējo nostāju* *Parlamenta deputātu vairākums, lai noraidītu vai grozītu kopējo nostāju*
***	Piekrišanas procedūra *Parlamenta deputātu vairākums, izņemot gadījumus, kas minēti EK līguma 105.,107.,161.un 300. pantā un ES līguma 7. pantā*
***I	Koplēmuma procedūra (pirmais lasījums) *nodoto balsu vairākums*
***II	Koplēmuma procedūra (otrais lasījums) *nodoto balsu vairākums, lai apstiprinātu kopējo nostāju* *Parlamenta deputātu vairākums, lai noraidītu vai grozītu kopējo nostāju*
***III	Koplēmuma procedūra (trešais lasījums) *nodoto balsu vairākums, lai apstiprinātu kopīgo projektu*

(Norādīto procedūru izvēlas atkarībā no Komisijas ierosinātā juridiskā pamata)

Grozījumi normatīvā tekstā

Parlamenta grozījumos izmaiņas ir ***treknrakstā un slīprakstā***. Attiecībā uz normatīviem grozījumu aktiem tās daļas, kuras tiek pārņemtas no jau esoša teksta, ko Parlaments vēlas grozīt, lai gan Komisija to nav grozījusi, ir izceltas **treknrakstā**. Iespējamie teksta fragmentu svītrojumi tiek apzīmēti šādi: [...]. Teksts *parastā slīprakstā* tehniskajiem dienestiem norāda tās normatīvā teksta daļas, kurās ir ierosināti labojumi galīgajam teksta variantam (piemēram, nepārprotami kļūdainas teksta daļas vai to izlaidumi kādā no valodām). Šie labojumu ierosinājumi jāapstiprina attiecīgajiem tehniskajiem dienestiem.

SATURA RĀDĪTĀJS

Lpp.

EIROPAS PARLAMENTA NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PROJEKTS**Error! Bookmark not defined.**

PASKAIDROJUMS .....**Error! Bookmark not defined.**

EIROPAS PARLAMENTA NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PROJEKTS

par Padomes pamatlēmumu, ar ko kā alternatīvu pirmstiesas apcietinājumam starp Eiropas Savienības dalībvalstīm piemēro savstarpējas atzīšanas principu attiecībā uz lēmumiem par uzraudzības pasākumiem
(17002/2008 – C6–0009/2009 – 2006/0158(CNS))

(Apspriežu procedūra – atjaunota apspriešanās)

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Padomes izstrādāto projektu (17002/2008),

– ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Padomei (COM(2006)0468),

– ņemot vērā Parlamenta 2007. gada 7. novembra nostāju[1],

– ņemot vērā ES līguma 34. panta 2. punkta b) apakšpunktu,

– ņemot vērā ES līguma 39. panta 1. punktu, saskaņā ar kuru Padome ar to ir apspriedusies (C-6-0009/2009),

– ņemot vērā Reglamenta 93. un 51. pantu un 55. panta 3. punktu,

– ņemot vērā Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas ziņojumu (A6-0000/2009),

1. apstiprina grozīto Padomes projektu;

2. aicina Padomi atbilstīgi grozīt tekstu;

3. aicina Padomi informēt Parlamentu, ja tā paredz nepievienoties Parlamenta apstiprinātajam tekstam;

4. aicina Padomi vēlreiz ar to apspriesties, ja tā ir paredzējusi projektu būtiski grozīt vai aizstāt ar citu tekstu;

5. pauž apņēmību steidzamības kārtībā izskatīt visus turpmākos priekšlikumus, cieši sadarbojoties ar dalībvalstu parlamentiem, ja šis projekts netiks pieņemts pirms Lisabonas līguma stāšanās spēkā;

6. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt Parlamenta nostāju Padomei un Komisijai.

[1] Pieņemtie teksti, P6_TA(2007)0551.

Grozījums Nr. 1

Padomes projekts
13.a apsvērums (jauns)

Grozījums

13a) Ja konstatēts Eiropas uzraudzības rīkojuma pārkāpums, izdevēja iestāde var pieņemt lēmumu par Eiropas apcietināšanas ordera izdošanu, lai aizdomās turēto personu nosūtītu uz izdošanas valsti. Šādos apstākļos, kas stingri ierobežoti ar šā pamatlēmuma piemērošanu, 2002. gada 13. jūnija Pamatlēmums 2002/584/JAI attiecas uz visiem nodarījumiem, saistībā ar kuriem var izdot Eiropas uzraudzības rīkojumu.

Or. en

Pamatojums

Ir svarīgi izskaidrot un uzsvērt, ka EAO aptver visus pārkāpumus tikai gadījumos, kuros īsteno Eiropas uzraudzības rīkojumus. EAO darbības joma nav kopumā jāpaplašina.

Grozījums Nr. 2
Padomes projekts
17.a apsvērums (jauns)

Grozījums

17a) Eiropas Komisijai pie pirmās iespējas būtu jāiepazīstina ar priekšlikumu tiesiskam instrumentam attiecībā uz procesuālām garantijām kriminālprocesā.

Or. en

Pamatojums

Lai jebkurš tiesisks instruments, kas balstās uz savstarpēju atzīšanu, būtu efektīvs, tas jāīsteno, nodrošinot konsekventas un efektīvas procesuālās garantijas.

Grozījums Nr. 3

Padomes projekts
2. pants – 2.a punkts (jauns)

Grozījums

2.a Šajā Pamatlēmumā persona tiek uzskatīta par nerezidentu tad, ja viņa/viņas likumīgā un pastāvīgā dzīvesvieta ir reģistrēta dalībvalstī, kas nav dalībvalsts, kur notiek tiesas process.

Or. en

Pamatojums

Būtu atbilstoši izskaidrot dzīvesvietas definīciju.

Grozījums Nr. 4

Padomes projekts
4. pants – 1. punkts – a apakšpunkts

Padomes ierosinātais teksts	*Grozījums*
a) "lēmums par uzraudzības pasākumiem" ir lēmuma pieņēmējas valsts kompetentās iestādes izpildāms lēmums, kas kriminālprocesa gaitā pieņemts saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem un procedūrām un ar ko fiziskai personai kā alternatīvu pirmstiesas apcietinājumam paredz piemērot vienu vai vairākus uzraudzības pasākumus;	a) "lēmums par uzraudzības pasākumiem" ir lēmuma pieņēmējas valsts kompetentās ***tiesu*** iestādes izpildāms lēmums, kas kriminālprocesa gaitā pieņemts saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem un procedūrām un ar ko fiziskai personai kā alternatīvu pirmstiesas apcietinājumam paredz piemērot vienu vai vairākus uzraudzības pasākumus;

Or. en

Pamatojums

Viena no svarīgākajām procesuālajām garantijām ir tā, ka lēmumi, kas attiecas uz personisko brīvību, būtu jāpieņem tikai tiesu iestādēm. Tāda pati pieeja tika ievērota Komisijas priekšlikumā.

Grozījums Nr. 5

Padomes projekts
4. pants – 1. punkts – da apakšpunkts (jauns)

Grozījums

da) „kompetentā iestāde izdevējā valstī" ir tiesa, tiesnesis, izmeklēšanas maģistrāts vai prokurors, kas saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir kompetents izdot lēmumu par uzraudzības pasākumiem;

Or. en

Pamatojums

Viena no svarīgākajām procesuālajām garantijām ir tā, ka lēmumi, kas attiecas uz personisko brīvību, būtu jāpieņem tikai tiesu iestādēm. Tāda pati pieeja tika ievērota Komisijas priekšlikumā.

Grozījums Nr. 6

Padomes projekts
4. pants – 1. punkts – db apakšpunkts (jauns)

Grozījums

db) „kompetentā iestāde izpildes valstī" ir tiesa, tiesnesis, izmeklēšanas maģistrāts vai prokurors, kas saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir kompetents pildīt lēmumu par uzraudzības pasākumiem un pārraudzīt tā izpildi;

Or. en

Pamatojums

Viena no svarīgākajām procesuālajām garantijām ir tā, ka lēmumi, kas attiecas uz personisko brīvību, būtu jāizpilda un jāuzrauga tikai tiesu iestādēm jeb, citiem vārdiem sakot, tiesnešiem, izmeklēšanas maģistrātiem un prokuroriem. Tāda pati pieeja tika ievērota Komisijas priekšlikumā.

Grozījums Nr. 7

Padomes projekts
6. pants – 2. punkts

Padomes ierosinātais teksts	*Grozījums*
2. Atkāpjoties no 1. punkta un neskarot 3. punktu, dalībvalstis par iestādēm, kas ir kompetentas pieņemt lēmumus saistībā ar šo pamatlēmumu, var izraudzīties iestādes, kas nav tiesu iestādes, ja vien šādas iestādes saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem un procedūrām ir kompetentas pieņemt līdzīga veida lēmumus.	***svītrots***

Or. en

Pamatojums

Šis nosacījums ir jāsvītro, lai nodrošinātu atbilstību grozījumiem, kas attiecas uz 4. pantu.

Grozījums Nr. 8

Padomes projekts
9. pants – 1. punkts

Padomes ierosinātais teksts	*Grozījums*
1. Lēmumu par uzraudzības pasākumiem var pārsūtīt tās dalībvalsts kompetentai iestādei, kurā personai ir likumīga un pastāvīga dzīvesvieta, ja persona, kas ir informēta par attiecīgajiem pasākumiem, ir piekritusi atgriezties *uz šo valsti*.	1. Lēmumu par uzraudzības pasākumiem var pārsūtīt tās dalībvalsts kompetentai iestādei, kurā personai ir likumīga un pastāvīga dzīvesvieta, ja persona, kas ir ***precīzi*** informēta par attiecīgajiem pasākumiem ***valodā, ko viņš/viņa saprot***, ir piekritusi atgriezties *šajā valstī*.

Or. en

Pamatojums

Pirms vērienīga instrumenta pieņemšanas procesuālo garantiju jomā būtu atbilstoši noteikt vismaz minimālas procesuālās garantijas attiecībā uz uzraudzības pasākumu izpildi un it īpaši aizdomās turētās personas tiesībām saņemt precīzu informāciju valodā, ko viņš/viņa saprot.

Grozījums Nr. 9

Padomes projekts
13. pants – 2. punkts

Padomes ierosinātais teksts	*Grozījums*
2. Pielāgotais uzraudzības pasākums nav stingrāks par sākotnēji piespriesto uzraudzības pasākumu.	2. Pielāgotajam pārraudzības pasākumam ***ir vienīgi tehnisks raksturs, un tas neuzliek aizdomās turētajai personai papildu pienākumus***. ***Tas*** nav stingrāks par sākotnēji piespriesto uzraudzības pasākumu.

Or. en

Pamatojums

Ir jāizskaidro, ka izpildiestāde nevar papildus uzlikt pienākumus personām, kurām tos jau uzliek izdevējiestāde. Izpildiestāde var veikt Eiropas uzraudzības rīkojumam tikai tehniskas korekcijas.

Grozījums Nr. 10

Padomes projekts
14. pants – 1. punkts

Padomes ierosinātais teksts	*Grozījums*
1. Ievērojot šā pamatlēmuma noteikumus un nepārbaudot attiecīgo noziedzīgo nodarījumu dubulto sodāmību, turpmāk norādītie noziedzīgie nodarījumi, kā tie definēti lēmuma pieņēmējas valsts tiesību aktos, ir pamats lēmuma par uzraudzības pasākumiem atzīšanai, ja lēmuma pieņēmējā valstī kā sods par šiem nodarījumiem ir paredzēta brīvības atņemšana vai ar brīvības atņemšanu saistīts pasākums, kura maksimālais ilgums ir vismaz trīs gadi: ***− dalība noziedzīgā organizācijā,*** ***− terorisms,*** ***− cilvēku tirdzniecība,*** ***− bērnu seksuāla izmantošana un bērnu***	***svītrots***

pornogrāfija,
− narkotisku un psihotropu vielu nelikumīga tirdzniecība,
− ieroču, munīcijas un sprāgstvielu nelikumīga tirdzniecība,
− korupcija,
− krāpšana, tostarp krāpšana, kas apdraud Eiropas Kopienu finanšu intereses tādā nozīmē, kā paredzēts 1995. gada 26. jūlija Konvencijā par Eiropas Kopienu finanšu interešu aizsardzību,
− noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana,
− naudas, arī euro, viltošana,
− datornoziegumi,
− noziegumi pret vidi, tostarp apdraudētu dzīvnieku un augu sugu un šķirņu nelikumīga tirdzniecība,
− nelikumīgas ieceļošanas un uzturēšanās veicināšana,
− slepkavība, smagi miesas bojājumi,
− cilvēku orgānu un audu nelikumīga tirdzniecība,
− cilvēku nolaupīšana, turēšana ieslodzījumā un ķīlnieku sagrābšana,
− rasisms un ksenofobija,
− organizēta vai bruņota laupīšana,
− kultūras preču, tostarp antikvāru preču un mākslas darbu, nelikumīga tirdzniecība,
− krāpniecība,
− rekets un izspiešana,
− kontrafaktu ražojumu izgatavošana un pirātisms,
− administratīvu dokumentu viltošana un tirdzniecība,
− maksāšanas līdzekļu viltošana,
− hormonu un citu augšanas stimulatoru nelikumīga tirdzniecība,
− kodolmateriālu vai radioaktīvu materiālu nelikumīga tirdzniecība,
− zagtu transportlīdzekļu tirdzniecība,
− izvarošana,
− ļaunprātīga dedzināšana,
− noziegumi, kas ir Starptautiskās Krimināltiesas kompetencē,
− lidmašīnu vai kuģu sagrābšana,
− sabotāža.

Or. en

Pamatojums

As this framework decision aims to apply the least coercive measures to suspects who would otherwise most likely be subject to the application of a prison pre-trial measure, it makes no sense to make the recognition and execution of the decision on supervision measures subject to the verification of the dual criminality. In fact, Article 14, excluding the verification of dual criminality for the categories of offences listed, implicitly, allows a ground for refusal based on the lack of dual criminality for all the offences not included in the list. This would concretely result in a worse treatment of the suspect as in case of lack of dual criminality it would be more likely that he/she would be subject to provisional detention instead of a non detentive measure applied in a Member States where that behaviour is not punishable. Moreover, fixing the threshold for the exclusion of the verification of dual criminality in three years would mean leaving out of the scope of Paragraph 1 the cases which are likely to be more frequent: less serious crime. Finally, the verification of double criminality should gradually disappear from instruments founded on mutual recognition. The provision which this amendment removes is a step in the opposite direction and was not envisaged in the European Commission proposal.

Grozījums Nr. 11

Padomes projekts
14. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
2. Apspriedusies ar Eiropas Parlamentu un ievērojot Līguma par Eiropas Savienību 39. panta 1. punktu, Padome jebkurā laikā var vienprātīgi nolemt 1. punkta sarakstam pievienot citas noziedzīgu nodarījumu kategorijas. Ņemot vērā saskaņā ar šā pamatlēmuma 27. pantu Padomei iesniegto ziņojumu, Padome izvērtē, vai saraksts būtu jāpaplašina vai jāgroza.	***svītrots***

Or. en

Pamatojums

Šis nosacījums ir jāsvītro, lai nodrošinātu atbilstību citiem grozījumiem, kas attiecas uz 14. pantu.

Grozījums Nr. 12

Padomes projekts
14. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
3. Attiecībā uz noziedzīgiem nodarījumiem, kas nav ietverti 1. punktā, lēmuma izpildes valsts lēmumu par uzraudzības pasākumiem var atzīt ar nosacījumu, ka lēmums attiecas uz darbību, ko atzīst par noziedzīgu nodarījumu arī saskaņā ar lēmuma izpildes valsts tiesību aktiem, neatkarīgi no noziedzīgā nodarījuma elementiem vai apraksta. 4.	***svītrots***

Or. en

Pamatojums

Šis nosacījums ir jāsvītro, lai nodrošinātu atbilstību citiem grozījumiem, kas attiecas uz 14. pantu.

Grozījums Nr. 13

Padomes projekts
14. pants – 4. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
4. Pieņemot šo pamatlēmumu, dalībvalstis konstitucionālu iemeslu dēļ, izmantojot Padomes Ģenerālsekretariātam nosūtītu deklarāciju, var paziņot, ka tās nepiemēros 1. punktu attiecībā uz dažiem vai visiem tajā minētajiem noziedzīgiem nodarījumiem. Šādu deklarāciju var atsaukt jebkurā laikā. Šādas deklarācijas vai deklarāciju atsaukumus publicē Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.	***svītrots***

Or. en

Pamatojums

Šis nosacījums ir jāsvītro, lai nodrošinātu atbilstību citiem grozījumiem, kas attiecas uz 14. pantu.

Grozījums Nr. 14

Padomes projekts
15. pants – 1. punkts – d apakšpunkts

Padomes ierosinātais teksts	*Grozījums*
(d) pamatlēmuma 14. panta 3. punktā minētajos gadījumos un – ja lēmuma izpildes valsts saskaņā ar 14. panta 4. punktu ir nākusi klajā ar deklarāciju – 14. panta 1. punktā minētajos gadījumos lēmums par uzraudzības pasākumiem attiecas uz darbību, ko saskaņā ar lēmuma izpildes valsts tiesību aktiem neuzskata par noziedzīgu nodarījumu; tomēr nodokļu, muitas un valūtas jautājumos lēmuma izpildi nevar atteikt, pamatojoties uz to, ka lēmuma izpildes valsts tiesību aktos nav paredzēti analogi nodokļi vai ka tajos nodokļu, muitas vai valūtas jomā nav paredzēti noteikumi, kas ir analogi lēmuma pieņēmējas valsts noteikumiem;	***svītrots***

Or. en

Pamatojums

Šis nosacījums ir jāsvītro, lai nodrošinātu atbilstību grozījumiem, kas attiecas uz 14. pantu.

Grozījums Nr. 15

Padomes projekts
21. pants – 1. punkts

Padomes ierosinātais teksts	*Grozījums*
1. Ja lēmuma pieņēmējas valsts kompetentā iestāde ir piemērojusi lēmumu par apcietinājumu ***vai arī jebkādu citu***	1. Ja ***uzraudzības pasākuma pārkāpuma gadījumā*** lēmuma pieņēmējas valsts kompetentā iestāde ir piemērojusi

izpildāmu tiesas nolēmumu ar tādu pašu spēku, attiecīgo personu nodod saskaņā ar pamatlēmumu par Eiropas apcietināšanas orderi.	pirmstiesas apcietinājumu, attiecīgo personu nodod saskaņā ar pamatlēmumu par Eiropas apcietināšanas orderi.

Or. en

Pamatojums

Referents 2007. gadā sniegtajā atzinumā skaidri atsaucās uz uzraudzības pasākumu pārkāpumu gadījumiem un uz nepieciešamību izveidot nosūtīšanas/nodošanas sistēmu, kas darbotos vienlaicīgi ar Eiropas apcietināšanas orderi. Tāpēc atsauce uz Eiropas apcietināšanas orderi ir ļoti vēlama.

Grozījums Nr. 16

Padomes projekts
21. pants – 3. punkts

Padomes ierosinātais teksts	*Grozījums*
3. Transponējot šo pamatlēmumu vai vēlāk, katra dalībvalsts var informēt Padomes Ģenerālsekretariātu par to, ka tā arī piemēros Eiropas apcietināšanas ordera pamatlēmuma 2. panta 1. punktu, pieņemot lēmumu par attiecīgās personas nodošanu lēmuma pieņēmējai valstij.	***svītrots***

Or. en

Pamatojums

Ņemot vērā šā juridiskā instrumenta mērķi, būtu jāaptver visi pārkāpumi bez ierobežojumiem.

Grozījums Nr. 17

Padomes projekts
21. pants – 4. punkts

Padomes ierosinātais teksts	*Grozījums*
4. Padomes Ģenerālsekretariāts saskaņā ar iepriekšējo punktu saņemto informāciju dara pieejamu visām	***svītrots***

dalībvalstīm un Komisijai.

Or. en

Pamatojums

Šis nosacījums ir jāsvītro, lai nodrošinātu atbilstību 21. panta grozījumiem.

Grozījums Nr. 18

Padomes projekts
1. pielikums – Apliecinājuma rūtiņa (f) – 2. punkts

Padomes ierosinātais teksts	*Grozījums*
2. Ja 1. punktā minētais(ie) varbūtējais(ie) nodarījums(i) atbilst vienam vai vairākiem turpmāk norādītajiem varbūtējiem nodarījumiem, kā definēts sprieduma valsts tiesību aktos, par kuriem sprieduma valstī paredzēts brīvības atņemšanas sods vai ar brīvības atņemšanu saistīts pasākums, kura maksimālais ilgums ir vismaz trīs gadi, lūdzu, apstipriniet to, izdarot atzīmi(es) attiecīgā(s) rūtiņā(s): ***− dalība noziedzīgā organizācijā,*** ***− terorisms,*** ***− cilvēku tirdzniecība,*** ***− bērnu seksuāla izmantošana un bērnu pornogrāfija,*** ***− narkotisku un psihotropu vielu nelikumīga tirdzniecība,*** ***− ieroču, munīcijas un sprāgstvielu nelikumīga tirdzniecība,*** ***− korupcija,*** ***− krāpšana, tostarp krāpšana, kas apdraud Eiropas Kopienu finanšu intereses tādā nozīmē, kā paredzēts 1995. gada 26. jūlija Konvencijā par Eiropas Kopienu finanšu interešu aizsardzību,*** ***− noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana,*** ***− naudas, arī euro, viltošana,*** ***− datornoziegumi,*** ***− noziegumi pret vidi, tostarp apdraudētu dzīvnieku un augu sugu un šķirņu nelikumīga tirdzniecība,***	***svītrots***

− nelikumīgas ieceļošanas un uzturēšanās veicināšana,
− slepkavība, smagi miesas bojājumi,
− cilvēku orgānu un audu nelikumīga tirdzniecība,
− cilvēku nolaupīšana, turēšana ieslodzījumā un ķīlnieku sagrābšana,
− rasisms un ksenofobija,
− organizēta vai bruņota laupīšana,
− kultūras preču, tostarp antikvāru preču un mākslas darbu, nelikumīga tirdzniecība,
− krāpniecība,
− rekets un izspiešana,
− kontrafaktu ražojumu izgatavošana un pirātisms,
− administratīvu dokumentu viltošana un tirdzniecība,
− maksāšanas līdzekļu viltošana,
− hormonu un citu augšanas stimulatoru nelikumīga tirdzniecība,
− kodolmateriālu vai radioaktīvu materiālu nelikumīga tirdzniecība,
− zagtu transportlīdzekļu tirdzniecība,
− izvarošana,
− ļaunprātīga dedzināšana,
− noziegumi, kas ir Starptautiskās Krimināltiesas kompetencē,
− lidmašīnu vai kuģu sagrābšana,
− sabotāža.

Or. en

Pamatojums

Šis nosacījums ir jāsvītro, lai nodrošinātu atbilstību grozījumiem, kas attiecas uz 14. pantu.

Grozījums Nr. 19

Padomes projekts
1. pielikums – Apliecinājuma rūtiņa (f) – 3. punkts

Padomes ierosinātais teksts	*Grozījums*
3. Ja 1. punktā minētais(ie) varbūtējais(ie) nodarījums(i) nav aplūkots(i) 2. punktā,	***svītrots***

vai, ja lēmumu kopā ar apliecinošo dokumentu nosūta dalībvalstij, kura ir deklarējusi, ka pārbaudīs abpusējo sodāmību (pamatlēmuma 14. panta 4. punkts), lūdzu, pilnībā aprakstiet attiecīgo(s) varbūtējo(s) nodarījumu(s):

Or. en

Pamatojums

Šis nosacījums ir jāsvītro, lai nodrošinātu atbilstību grozījumiem, kas attiecas uz 14. pantu.

PASKAIDROJUMS

Jau pirmajā atzinumā par šo likumdošanas priekšlikumu tika uzsvērts, ka pirmstiesas apcietinājums tiek uzskatīts par ārkārtēju pasākumu, kuru piemērojot, rūpīgi jāpārbauda, vai tiek ievērotas tiesības uz brīvību un nevainīguma prezumpcija[1]. Pirmstiesas apcietināšana nekādā gadījumā nav obligāta, un to nevar izmantot nolūkā sodīt[2]. Tādējādi pirmstiesas izmeklēšanas posmā pēc iespējas jāizmanto tādi uzraudzības pasākumi, kas neietver brīvības atņemšanu.

Brīvības atņemšanu pirmstiesas izmeklēšanas posmā var piemērot vienīgi kā ārkārtēju pasākumu ar mērķi novērst trīs klasiskas situācijas: bēgšanas, pierādījumu slēpšanas un pārkāpumu atkārtotas izdarīšanas risku.

Kopējā Eiropas tiesiskuma telpā, kurā nav iekšējo robežu, jānodrošina, ka pret aizdomās turēto personu, kas nav tās valsts pastāvīgais iedzīvotājs, kurā notiek lietas iztiesāšana, izturas tieši tāpat kā pret aizdomās turēto personu, kas ir šīs valsts pastāvīgais iedzīvotājs.

Tomēr, tā kā nav konkrēta savstarpējas atzīšanas instrumenta, līdz šim pārrobežu darbībā nav atzīti nekādi alternatīvi risinājumi pirmstiesas apcietinājumam, un tas ir traucējis individuālo tiesību tiesisko aizsardzību.

Pastāv acīmredzams risks īstenot atšķirīgu attieksmi pret šādām divām kategorijām — Eiropas Savienības pilsoņiem, kas nav pastāvīgie iedzīvotāji tās dalībvalsts teritorijā, kurā viņi tiek turēti aizdomās par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, un tiem ES pilsoņiem, kas ir šīs dalībvalsts pastāvīgie iedzīvotāji. Turklāt šādu situāciju var uzskatīt arī par šķērsli, kas traucē personu brīvu pārvietošanos.

Ņemot vērā iepriekš minēto, referents viennozīmīgi atbalsta šā tiesību akta pieņemšanu, kas ļaus panākt uzraudzības rīkojumu savstarpēja atzīšanu pirmstiesas procedūrās. Šāds instruments mudinātu kompetentās valsts iestādes pirmstiesas izmeklēšanas procesā neturēt apcietinājumā ES nerezidentus, pamatojoties uz bēgšanas risku, bet gan ļaut tiem atgriezties dalībvalstī, kas ir to likumīgā un pastāvīgā dzīvesvieta.

Tāpēc referents atzinīgi vērtē tādu teksta grozījumu, kas atbalsta viņa priekšlikumu paplašināt pamatlēmuma darbības jomu un iekļaut tajā iespēju aizdomās turētajai personai lūgt izdevējai

---

[1] Līguma par Eiropas Savienību 6. panta 2. punktā teikts, ka Savienība kā Kopienas tiesību vispārēju principu ievēro pamattiesības, ko nodrošina Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencija (Eiropas Cilvēktiesību tiesa, 1950) un kas izriet no dalībvalstu kopīgajām konstitucionālajām tradīcijām. Pamattiesības vai pamatbrīvība, kas nosaka iepriekšējo apcietinājumu un alternatīvus risinājumus šādam apcietinājumam un ko nosaka Eiropas Cilvēktiesību tiesa, ir šādas:
- 5. panta 1. punktā „ikvienam ir tiesības uz personisko brīvību un drošību”;
- 6. panta 2. punktā „ikviens, kas tiek apsūdzēts noziedzīgā nodarījumā, tiek uzskatīts par nevainīgu, kamēr viņa vaina nav pierādīta saskaņā ar likumu”;
- 5. panta 1. punkta c) apakšpunktā „ja persona tiek tiesiski aizturēta vai apcietināta ar nolūku nodot viņu kompetentām tiesību aizsardzības iestādēm, balstoties uz pamatotām aizdomām, ka šī persona ir izdarījusi sodāmu nodarījumu, vai ja ir pamatots iemesls uzskatīt par nepieciešamu aizkavēt viņu izdarīt likumpārkāpumu vai nepieļaut viņas bēgšanu pēc likumpārkāpuma izdarīšanas”.

[2] Eiropas Padomes ieteikums, Rec(2006)13.

kompetentajai iestādei nodot uzraudzības rīkojumu dalībvalstij, kas nav šīs personas likumīgā un pastāvīgā dzīvesvietas valsts. Referents arī precizē pastāvīgas dzīvesvietas definīciju. Ņemot vērā šā priekšlikuma mērķi, ir būtiski jēdziena „pastāvīgā dzīvesvieta" nozīmi neattiecināt tikai uz „pastāvīgu" dzīvesvietu, kā tas pieņemts Kopienā. Tomēr jāprecizē, ka pastāvīgajai dzīvesvietai jābūt likumīgai un parastai. Šā iemesla dēļ vērā jāņem faktiskie apstākļi.

Tā kā šā pamatlēmuma mērķis ir piemērot visvieglākos piespiedu līdzekļus tādām aizdomās turētajām personām, kurām citā gadījumā, visticamāk, tiktu piemērots pagaidu apcietinājums, nav nozīmes pārbaudīt dubulto sodāmību attiecībā uz lēmumu par uzraudzības pasākumiem atzīšanu un izpildi. Patiesībā saskaņā ar 14. panta un 15. panta 1. punkta d) apakšpunktu, kurā atcelta dubultās sodāmības pārbaude uzskaitītajām likumpārkāpumu kategorijām, tiek radīts iemesls atteikumam, pamatojoties uz dubultās sodāmības neesamību tiem likumpārkāpumiem, kas nav iekļauti sarakstā. Tas izraisītu sliktāku attieksmi pret aizdomās turēto personu, jo gadījumā, ja nepastāv dubulta sodāmība, šai personai, visticamāk, piemērotu pagaidu apcietinājumu, nevis citu pasākumu, kas nav apcietinājums un ko izmanto dalībvalstī, kurā šāds pārkāpums nav sodāms. Turklāt, ja dubultas sodāmības pārbaudes atcelšanai tiktu noteikts laika ierobežojums līdz trīs gadiem, 14. panta 1. punkta darbības joma neattiektos uz tādiem gadījumiem, kas notiek biežāk, proti, mazāk smagiem noziegumiem. Visbeidzot, dubultas sodāmības pārbaude pakāpeniski jāizslēdz no instrumentiem, ko pamato uz savstarpēju atzīšanu.

Lai nodrošinātu, ka aizdomās turētā persona saņem vislabāko attieksmi, un iekams tiek pieņemts vērienīgs instruments procesuālo garantiju jomā, būtu pienācīgi noteikt vismaz minimālas procesuālās garantijas attiecībā uz uzraudzības pasākumu izpildi/mainīšanu un jo sevišķi attiecībā uz aizdomās turētās personas tiesībām saņemt precīzu informāciju viņam vai viņai saprotamā valodā.

Attiecībā uz pārejas mehānismiem un jauno atsauci uz Eiropas apcietināšanas orderi, referents 2007. gadā sniegtajā atzinumā skaidri norādīja uz gadījumiem, kuros tiek pārkāpti uzraudzības pasākumi, un uz nepieciešamību neradīt tādu nosūtīšanas/izdošanas sistēmu, kas līdzinātos Eiropas apcietināšanas orderim. Tāpēc atsauce uz Eiropas apcietināšanas orderi tiek vērtēta atzinīgi. Tomēr referents uzskata, ka kompetentajai izdevējai iestādei katrā atsevišķā lietā jālemj, vai gadījumā, ja tiek pārkāpts uzraudzības pasākums, aizdomās turētā persona ir jāapcietina un jāizdod izdevējai dalībvalstij.

Turklāt būtu skaidri jānosaka, ka ir jāaptver visi likumpārkāpumi (nenosakot ierobežojumus). Tāpēc, piemērojot Eiropas uzraudzības rīkojumu, Eiropas apcietināšanas ordera darbības joma jāpaplašina, attiecinot to uz visiem likumpārkāpumiem.